

UZRAUDZĪBAS PĀRSKATA KOPSAVILKUMS

Par Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programmas 2015.-2020. gadam un Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2015.-2030. gadam īstenošanu

Teritorijas attīstības plānošanas likuma 11. panta 1. punkts nosaka, ka plānošanas reģions izstrādā un apstiprina plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu, kā arī koordinē un uzrauga tās īstenošanu.

Šis ir pirmais uzraudzības pārskats Kurzemes plānošanas reģiona (KPR) aktuālajiem reģionālās attīstības plānošanas dokumentiem – Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2015. – 2030. gadam un Attīstības programmai 2015. – 2020. gadam. Uzraudzība tiek balstīta uz publiski pieejamiem, kā arī institūcijām pieprasītiem statistikas datiem par KPR plānošanas dokumentu izstrādes laikā izvirzītiem rezultatīvajiem rādītājiem.

Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzību veic kopīgi ar *Kurzeme2030* uzraudzību, novērtējot izmaiņas rezultatīvajos rādītājos:

- **ilgtermiņa stratēģisko mērķu sasniegšanas rādītāji** – teritorijas attīstības rādītāji, kurus KPRA nevar tieši ietekmēt ar savām rīcībām, bet kuri liecina par vēlamu izmaiņu sasniegšanu vai nesasniegšanu;
- **vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas rādītāji** – politikas rādītāji, kurus KPRA kā institūcija var netieši ietekmēt ar savu lomu un darbībām;
- **plānoto darbību rezultāti** – iznākuma (output) rezultatīvie rādītāji, kurus KPRA var tieši ietekmēt, veicot rīcības virzienu ietvaros plānotās KPRA darbības sadarbībā ar iesaistītajām institūcijām;
- **KPRA darbības rādītāji**, kas novērtējami katru gadu un iekļaujami ikgadējā uzraudzības ziņojumā, lai sekotu līdzi rīcības plāna ieviešanas efektivitātei un vēlamā rezultāta sasniegšanai:
 - Līdz 2020.gadam īstenoto projektu skaits ar KPRA līdzdalību;
 - Indikatīvais finansējuma apjoms (EUR) KPRA aktivitātēm;
 - Rīcības plāna īstenošanā iesaistīto pušu skaits.

ILGTERMIŅA STRATĒGISKAIS MĒRĶIS “GUDRA ATTĪSTĪBA”

Vērsts uz domāšanas un rīcību maiņu, kas panākami ar ieguldījumiem izglītībā, zinātnē, radošajās industrijās, mainot sabiedrības vidi, attīstot uzņēmējdarbības domāšanu.

Mērķis vērsts uz ekonomiskas attīstību.

Izvērtējot ilgtermiņa stratēģiskā mērķa “Gudra attīstība” rezultātos rādītājus, kopējā izmaiņu tendence ir pozitīva. No 4 rezultatīvajiem rādītājiem nav sasniegts tikai viens – nefinanšu investīcijas uz 1 iedzīvotāju, tūkst. EUR.

Vidēja termiņa prioritāte “Zināšanu Kurzeme 2020”

Vidēja termiņa prioritāte „Zināšanu Kurzeme 2020” paredz uz zināšanām balstītas uzņēmējdarbības attīstību.

Šīs prioritātes tendence ir grūti novērtējama, jo trim no četriem rādītājiem nav pieejami statistikas dati par 2016. gadu. Taču izvērtējot tos kvalitatīvi, tendence ir pozitīva.

Vidēja termiņa prioritāte “Radošā Kurzeme 2020”

Prioritāte vērsta uz Kurzemes dabas un kultūras telpas attīstību.

Tika izvirzīts viens rezultatīvais rādītājs, kurš parāda negatīvu tendenci, jo patēriņa izdevumi kultūrai un atpūtai vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli ir samazinājušies.

Vidēja termiņa prioritāte “Zaļā Kurzeme”

Vidēja termiņa prioritāte „Zaļā Kurzeme 2020” paredz veicināt ekoeфекtivitāti un „zaļās” inovācijas, veicinot dabas resursu ilgtspējīgu un alternatīvo energoresursu izmantošanu.

Vidēja termiņa prioritātes „Zaļā Kurzeme 2020” sasniegšanas analīzei tika izmantoti divi rezultatīvie rādītāji, kuri ir ar augšupejošu pozitīvu tendenci un tuvojas 2030. gada vēlamajām vērtībām.

ILGTERMIŅA STRATĒGISKAIS MĒRĶIS “PIEVILCĪGA DZĪVES VIDE”

Vērsts uz dzīves un darbības vides maiņu, kas panākams ar mērķtiecīgām izmaiņām dzīves un darba vidē koncentrējoties uz vietu orientētu attīstību.

Mērķis vērsts uz vietu attīstību.

Mērķa izvērtēšanai tika izmantoti 4 rezultatīvie rādītāji, no kuriem 3 ir ar [pozitīvu](#) tendenci. Negatīvu attīstības tendenci rāda tikai autoceļu ar melno segumu īpatsvars no valsts vietējiem autoceļiem. Rādītāji ar pozitīvu tendenci strauji tuvojas vai pat pārsniedz 2030. gadam izvirzītās vēlamās vērtības.

Vidēja termiņa prioritāte “Dzīvesvieta Kurzeme 2020”

Vidēja termiņa prioritāte „Dzīvesvieta Kurzeme 2020” paredz veicināt līdzsvarotas apdzīvojuma struktūras saglabāšanu reģionā, veicinot nodarbinātību reģionā un darbaspēka mobilitāti, attīstot dažādus pakalpojumus, kas rada Kurzemes reģionu par patīkamu dzīvesvietu.

Šai prioritātei ir [pozitīva](#) attīstības tendence. Salīdzinot ar bāzes gadu (2014), iedzīvotāju skaita īpatsvars piecās lielākajās pilsētās no kopējā iedzīvotāju skaita ir pieaudzis un tuvojas 2020. gada vēlamajam rezultātam.

Vidēja termiņa prioritāte “Sasniedzamā Kurzeme 2020”

Vidēja termiņa prioritāte „Sasniedzamā Kurzeme 2020” paredz veicināt efektīvas reģionālās transporta sistēmas plānošanu, nodrošinot iedzīvotāju mobilitāti un pakalpojumu pieejamību, veicināt videi draudzīga transporta – elektromobilitātes attīstību, veloceļu infrastruktūras attīstību, multimodālās transporta sistēmas attīstību un iekļaušanos Eiropas vienotajā transporta telpā, un sekmēt reģiona ostu pakalpojumu attīstību.

Kravu apgrozījums kopš 2013. gada ir pieaudzis par 22,6%. Taču otra rezultatīvā rādītāja izvirzītā vēlamā vērtība nav sasniegta – šobrīd KPR teritorijā atrodas viena elektrotransportlīdzekļu ātrās uzlādes stacija (vēlamā vērtība – 2). Salīdzinot ar 2014. gadu, skaits ir audzis, taču nav sasniedzis noteikto vērtību.

Vidēja termiņa prioritāte „Kurzemnieki 2020”

Vidēja termiņa prioritāte „Kurzemnieki 2020” paredz veicināt Kurzemes reģiona iedzīvotāju veselību veicinošas aktivitātes un slimību profilaksi, veidot drošu dzīvesvidi un sociāli iekļaujošu sabiedrību, nodrošināt dažādām mērķgrupām kvalitatīvus un atbilstošus sociālos pakalpojumus, institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu pieejamību tuvāk dzīvesvietai.

Šīs prioritātes vērtēšanai tika izmantoti 5 rezultatīvie rādītāji, kuru kopējā tendence ir pozitīva. Latvijas Nacionālā veselīgo pašvaldību tīklā ir iesaistījušās 18 KPR pašvaldības, līdz ar to 2030. gada vēlamais rezultāts (11) jau ir pārsniegts.

ILGTERMIŅA STRATĒGISKAIS MĒRĶIS “GLOBĀLĀ SAISTĪBA UN ATVĒRTĪBA”

Vērsts uz **reģiona, vietas, indivīdu atvērtību, globālo iespēju izmantošanu**, kas panākams ar izmaiņām pārvaldībā, kas virzītas uz sadarbību.

Mērķis vērsts uz globālo integrēšanos.

Vidēja termiņa prioritāte “Sadarbības Kurzeme 2020”

Prioritāte paredz sadarbības tīkla attīstību reģiona konkurētspējas veicināšanai un efektīvai pārvaldībai.

KPR sadarbības partneru skaits 2016. gadā bija 128 (paredzēto 52 vietā), kā arī šis rādītājs 1,7 reizes ir pārsniedzis 2030. gada vēlamo vērtību. Taču īstenoto sadarbības projektu skaits rāda negatīvu tendenci, jo paredzēto 14 sadarbības projektu vietā, 2016. gadā tika īstenoti vien seši.

Vidēja termiņa prioritāte “Kurzemes tēls 2020”

Prioritāte paredz veikt mārketinga pasākumus ar mērķi attīstīt Kurzemes reģiona tūrisma un uzņēmējdarbības nozares, veicinot Kurzemes atpazīstamību un vietas identitātes nostiprināšanos.

Šī prioritāte ir ar pozitīvu tendenci, jo viesnīcās un citās tūristu mītnēs apkalpoto gan Latvijas, gan ārvalstu viesu skaits ir ievērojami pieaudzis.

Kopumā Kurzemes plānošanas reģionā attīstības tendence ir pozitīva. Lai arī lielākoties negatīvu tendenci rāda rezultatīvie rādītāji, kurus KPRA nevar tieši ietekmēt, lielāka vērība turpmāk jāpievērš šādiem rezultatīvajiem rādītājiem:

- Nefinanšu investīcijas uz 1 iedzīvotāju, tūkst. EUR;
- Patēriņa izdevumi kultūrai un atpūtai vidēji uz vienu mājāsaimniecības locekli mēnesī, %;
- Autoceļu ar melno segumu īpatsvars no valsts vietējiem autoceļiem, %;
- Īstenoto sadarbības projektu skaits.

*Pielikums. KPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Attīstības programmas kontroles
rādītāji*

Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Attīstības programmas kontroles rādītāji

Pārskata vajadzībām tiks izmantoti sekojoši apzīmējumi rezultatīvo rādītāju tendencei un novērtējumam:

↕ Rādītāja vērtība ir samazinājusies vai palielinājusies, un izmaiņām ir pozitīva attīstības tendence;

↕ Rādītāja vērtība ir samazinājusies vai palielinājusies, bet izmaiņām ir negatīva attīstības tendence;

⇒ Rādītāju vērtības nav mainījušās vai mainījušās minimāli, un pie pastāvošās tendences ir risks nesasniegt sagaidāmo vērtību;

* Rādītāja dati nav pieejami, tāpēc netiek analizēts.

123 Attīstības programmā noteiktā vēlamā vērtība

123 Reālā vērtība, jaunākā statistiskā informācija (gads)